

חסידות

Chasidus

קונטרס ענינה של תורת החסידות
מכ"ק אדמו"ר נשיא דורינו

On the Essence of Chasidus,

Delivered by The Lubavitcher Rebbe,
on the Chasidic holiday of Yud-Tes Kislev 5726 (1965).

— CHAPTERS 11-12 —

Translated by **Rabbi Heschel Greenberg & Susan Handelman;**

Edited by **Rabbis Zalman Posner & A.D. Sufrin.**

Revised by **Rabbis Ari Sollish, Avraham Vaisfiche & Yosef B. Friedman.**

Published as part of the **Chasidic Heritage Series** by **Kehot Publication Society.**

Reprinted with permission.

To Purchase the book, Please visit kehot.com

Soul WORDS

חיינו
CHAYENU
DAILY TORAH STUDY. DELIVERED.

A CHASIDIC INSIGHT INTO MODEH ANI

הביאור הנ"ל שעל פי ד' חלקי הפשט-
רמז-דרוש-סוד - נפש-רוח-נשמה-חיה
- שבתורה, מבאר ענינים פרטיים (בערך
ה"כלל גדול" שבזה) בהתורה דמורה
אני. ובאה תורת החסידות - יחידה
שבתורה, ומבארת ביאור כללי, מבארת
את הנקודה העצמית אשר במורה אני
הבאה מבחינת היחידה שבאדם.

הביאור על פי תורת החסידות על מורה
אני כו' הוא: התחלתו של סדר היום הוא
במורה אני, שאומרים אותו קודם נטילת
ידיים, אפילו בידים טמאות, לפי שכל
הטומאות שבעולם אינן מטמאות את
ה"מורה אני" של יהודי. אפשר שיהיה
חסר בענין זה או בענין אחר - אבל
ה"מורה אני שלו נשאר תמיד בשלמות.

וענין זה הוא מצד היחידה דוקא: בד'
הבחינות נפש-רוח-נשמה-חיה שיהיה
ענין הפנים או גם טומאה כו', אבל
מצד היחידה שבנשמה שמוחזרת
תמיד בעצמותו יתברך, אין שיהיה כל
פגם וטומאה חס ושלום ונשאר תמיד
בשלמותו.

(וזהו טעם הפנימי על מה שב"מורה אני"
לא נזכר שום שם מו' השמות שאינם
נמחקים, כי מבין שיה"מורה אני" בא
מצד בחינת היחידה - עצם הנשמה, הרי
התורה של עצם הנשמה היא לעצמותו
יתברך "דלא אתכם בשם").

ולכן נאמר ביאור זה בחסידות דוקא, כי
ד' החלקים פשט-רמז-דרוש-סוד, מבין
שענינם הוא - נפש-רוח-נשמה-חיה
(שבתורה), אינם מבארים ענין ה"יחידה"

The preceding exposition, which is based on the four levels of *Pardes*—the *Nefesh*, *Ruach*, *Neshamah*, and *Chaya* of the Torah—elaborates upon various particular ideas in the thanksgiving of *Modeh Ani* (in contrast to the “great general principle”). Chasidus—the *Yechidah* of Torah—comes forth to articulate the general, comprehensive explanation, by elucidating the quintessential point of *Modeh Ani*, which comes from the level of the *Yechidah* within a person.

According to Chasidus, the explanation of *Modeh Ani* is as follows: We begin the order of the day with *Modeh Ani*, which we say before washing the hands, and even with hands which are ritually unclean, because all the impurities of the world cannot contaminate the *Modeh Ani* of a Jew. It is possible that a person may be lacking in one respect or another—but his *Modeh Ani* always remains perfect.

And this perfection and purity are due solely to the *Yechidah*: The four categories of *NaRaNaCh* allow for imperfections and even impurities; but in the *Yechidah* of the soul, which is constantly united with the Essence of G-d, there is no connection to or possibility whatsoever for defects and impurities, G-d forbid. It always remains perfect and whole.

(This is the “inner” reason why *Modeh Ani* has no mention of any of the “seven names of G-d which one is not allowed to erase or destroy”—for *Modeh Ani* comes from the level of *Yechidah*, which is the essence of the soul, and the thanksgiving expressed by the essence of the soul is directed to the Essence of G-d “which is not contained in any name.”)

Therefore, this explanation is given only in Chasidus, for since the four parts of *Pardes* comprise only the *NaRaNaCh* (of the Torah), they do not *explain* and *elaborate* upon the idea of *Yechidah*. We

ועד שמצינו יתרה מזו (בזהר – אף שהוא חלק ה'סוד" שבתורה), אשר מונה ומפרט את המדרגות שבנשמה "נפש, רוח, נשמה ונשמה לנשמה" – ובחינת היחידה אינה נמנית, כי נכללת היא בה"נשמה לנשמה" – בחינת חיה,

אבל בחסידות – יחידה שבתורה – מבואר, ובארוכה ענינה של היחידה.

ומכיון שהיחידה היא בחינת עצם הנשמה שממנה נמשכות ד' הבחינות נפש-רוח-נשמה-חיה, הרי הביאור שבחסידות (המבאר את הנקודה העצמית ד'מודה אני" הבאה מבחינת היחידה) מתיה ומבהיר גם את ד' ביאורים הנ"ל שבפשט-קמו-דרוש-סוד התורה (המבארים את הפרטים ד'מודה אני"), בדלהלן.

find, moreover, (in the Zohar, though it is the “esoteric” aspect [*sod*] of the Torah,) that in the enumeration and detailing of the levels of the soul—“*Nefesh, Ruach, Neshamah, Neshamah of Neshamah*”— the category of *Yechidah* is not even listed. It is included, instead, in the category or “*Neshamah of Neshamah*,” which is the level of *Chaya*.

In Chasidus, however, which is the *Yechidah* of the Torah, the subject of *Yechidah* is expounded upon at great length.

And since the *Yechidah* is the category of the essence of the soul from which the other four levels of *NaRaNaCh* are drawn, the explanation of Chasidus (which elucidates the quintessential point of *Modeh Ani* that comes from the level of *Yechidah*) thus also invigorates and sharply illuminates the four interpretations of *Pardes* discussed above (which themselves elaborate on the specifics of *Modeh Ani*), as will now be explained.

יב

AWAKENING FROM SLEEP: THE RESTORATION OF A JEWISH SOUL

החיות שחסידות מכניסה בחלק ה"פשט" שבמודה אני (שהתורה היא על "שהחזרת בי נשמת") הוא – ההדגשה בפירוש "נשמת" נשמה שלי. זאת אומרת שכל ההודאה היא על החזרת נשמת יהודי. ואילו היו מחזירים לו נשמה אבל אחרת (דגברי ועבר) – אף שגם אז היה יוצא מכלל (אחד משישים ב) מיתה לחיים – לא היה מודה. כי מצד הארת היחידה, נרשם אצלו ש"חיים" הם – חיים יהודיים דוקא [חיות של אדם (אתם קרויים אדם) אשר "רוח בני האדם העולה היא למעלה"], וחיים בשריים בפני עצמם [חיות של בהמה (עם הדומה לחמור או – נקרא חמור) אשר "רוח הבהמה היורדת היא למטה"] – בערכו אינם חיים, והוא – אין לו להודות על זה.

The vitality that Chasidus introduces into the level of *peshat* in *Modeh Ani* (the idea that the thanksgiving is expressed for “restoring my soul within me”) lies in the emphasis on the word *nishmati*—“my soul.” That is to say, all the gratitude is for the restoration of a Jewish soul. If a different soul were to be restored to the person (that of a non-Jew, or a bondsman)—even though that other soul would also revive him from the state of (one-sixtieth of) death to life—he would not give thanks. For through the illumination of the *Yechidah*, he feels deeply within him that “life” is Jewish life only. (This is the life of *man, Adam*—“you are called *Adam*,” wherein “the spirit of man is that which rises upward.”) The life of the flesh *by itself* (the life of an animal—the nation that is compared to a donkey, or labeled “donkey”—wherein “the spirit of the animal descends downward”) in *his estimation* is not life at all, and *he* has no reason to give thanks for it.

ואף שגם חיים בשׂרׂיים הם מציאות
 חשובה ביותר ובפרט – של מין
 המדבר, הרי כל ישראל בני מלכים הם,
 והמושג של "חיים" אצל בן מלך הוא –
 התקשרותו עם אביו המלך. ובאם יתנו
 לו חיים אבל ינתקו אותו מאביו המלך
 ויכניסוהו לרפת לחיות חיי בהמה – הרי
 לא לבר שלא יתענג בחיות זה, אלא
 אדרבה ומאם ויקוץ בחייו וכו'.

Though the physical life is assuredly also a very important state of existence—especially if it is human life—yet “all Israel are sons of Kings, and the concept of “life” for a prince is his bond with his father, the King. If a prince were to be offered life, but one in which he would be torn from his father, the King, and brought to a stable to live as an animal, he would not only not enjoy such an existence, but on the contrary, he would be thoroughly disgusted by and despise his life.

[וכידוע הסיפור מהחסיד רבי יקותיאל
 ליעפלער, ששׂרצה ארמו"ר הוקן לברכו
 באריכות ימים, אמר: "אבער ניט מיט
 פויערשע יארן (לא חיי אבר), וואס
 עינים להם ולא יראו אונים להם ולא
 ישמעו, מען זעהט ניט קיין געטליכקייט
 און מען הערט ניט קיין געטליכקייט"
 (שאין רואים ושומעים אלקות). ולכאורה
 תמויה: כשנותנים מתנה לאדם ובפרט
 מתנה גדולה, הרי אין מקום שיאמר
 שאינגו רוצה בה רק בתנאי שהמתנה
 תהיה גדולה עוד יותר, ומכיון אשר גם
 אריכות ימים מצד עצמה הוא דבר גדול
 ביותר (ובפרט שכנ"ל הנאת החיות
 כוללת את כל התנאות שבעולם), איך
 התנה הרב יקותיאל תנאים בהברכה?

(As is known in the famous story of Reb Yekusiel Liepler, when the Alter Rebbe wanted to give him a blessing for long life, Reb Yekusiel said: “But not with peasant years (not the life of peasants) who have eyes and do not see, ears and do not hear, who do not see the Divine and do not hear the Divine.” At first glance, though, this response is most surprising. When someone is offered a gift, and especially a great gift, it is not appropriate for him to say that he will not accept it unless the gift is made even larger. And inasmuch as long life itself is a great thing (especially in light of what was mentioned earlier—that the pleasure and benefit of life includes in itself all other pleasures and benefits in the world), how then could Reb Yekusiel stipulate conditions for the blessing?

איך הביאור בזה, שתנאו של הרב
 יקותיאל היה לא שיוסיפו לו בהברכה,
 כי אם שהאריכות ימים תהיה מציאות
 של ימי-חיים. כי היה מונח (אפגעלייגט)
 אצלו בפשטות שכל מציאות החיות
 הוא ראית ושמיעת אלקות. ולכן התנה
 "אבער ניט מיט פויערשע יארן", כי ימים
 ושנים שאין רואים ושומעים אלקות
 לא היו נחשבים אצלו למציאות כלל,
 ואדרבה – מאם בימים ושנים כאלו].

The explanation, however, is that Reb Yekusiel's stipulation was not that the measure of the blessing be *increased*, but rather that his longevity should be a true existence of *living* days. For it was absolutely basic and self-evident to him that all true existence and life consists in perceiving, seeing, and hearing G-dliness. Hence he made the condition, “But not with peasant years,” because to him days and years without seeing and hearing the Divine could not be considered existence at all; on the contrary, he *despised* such days and years.)

והרגש זה בא מצד גילוי החידה דוקא:
 מצד ד' הבחינות נפש-רוח-נשמה-תיה,
 מכיון שמצויינים הם באיזה ציור (מוחין,
 מדות כו'), הרי יש בהם ענין לעצמם,

Such a feeling comes only from the manifestation of the *Yechidah*. The four categories of *NaRaNaCh* are cast in a particular form (intellectual attributes, emotional attributes, etc.), and are,

וענין האלקות שבהם הוא כמו עוד
 דבר, ובמילא יש בהם איזה יחס
 ונתינת מקום (ברקות ודקות על
 כל פנים) לחיים בלי ששומע ורואה
 אלקות. מה שאין בן בחינת היחידה,
 שכל ענינה הוא מה שהיא מיוחדת
 בעצמותו ותברך - אין בה שום
 נתינת מקום לשום ענין זולתו ותברך.

therefore, entities of a sort, and the Divinity in them is as an additional aspect, not of their essence. Consequently, these four levels also have a measure of accommodation and potentiality (albeit very subtle) for life without perceiving, seeing, and hearing G-dliness. In contrast, the level of *Yechidah*—which by definition is union with the Essence of G-d—gives utterly no allowance for, nor significance to, anything else but G-d.